

۹۷۷۱ - ۹۷۷۱ (۹۷۷۱)

۹۷۷۱ (۹۷۷۱) ۹۷۷۱ - ۹۷۷۱ (۹۷۷۱) ۹۷۷۱ - ۹۷۷۱ (۹۷۷۱)

۹۷۷۱ (۹۷۷۱) ۹۷۷۱ - ۹۷۷۱ (۹۷۷۱)

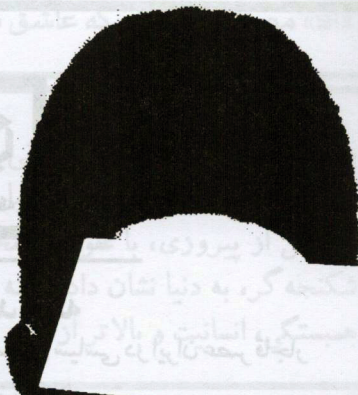
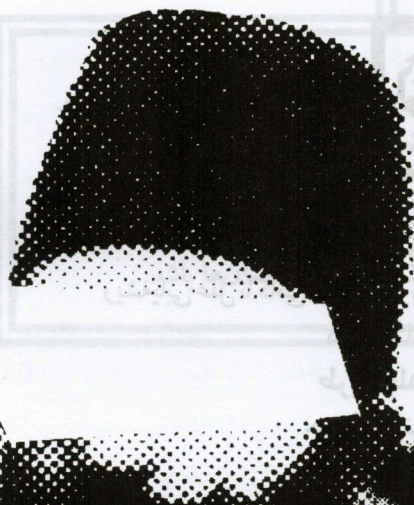
۹۷۷۱

۹۷۷۱ - ۹۷۷۱ (۹۷۷۱)

سنت و مصلحت

ریشه‌یابی علل ناکامی اصلاحات
و نوسازی سیاسی در ایران عصر قاجار

دکتر صادق زیبا کلام

۷۶۱ کالسپب همه تله کله ا : هبشش راسه

۷۶۱ له زو بلالهل فابلله و کله زله بلکل نابل

۶۰۲ تله کله ا و کالسپب همه

۶۱۲ کالسپب همه شبهله و کالسپب ل تخالنه

۱۲۲ بتره و لینه ا و کالسپب

۸۶۲ رله لسه ا فعب بة فلسه و بتره و لینه ا
مقدمه نویسنده

۶۶۲ کالسپب رلا شبهله

فهرست مطالب

۸۹۲ بة ل رولنه آرینه و رله لینه ا بیل

مقدمه نویسنده ۹

پیشگفتار ۱۹

تاریخ چیست و ما به آن چگونه می نگریم ۱۹

فصل اول: ایران در آستانه قرن نوزدهم ۴۳

ایران و پدیده عقب ماندگی ۴۹

فصل دوم: علل بقای قاجارها ۶۷

انتقال قدرت به فتحعلیشاه ۷۴

فصل سوم: مذهب و قاجارها ۸۹

فصل چهارم: زمینه های پیدایش نارضایتی از قاجارها ۱۳۵

زمینه های عینی پیدایش نارضایتی از حاکمیت قاجارها ۱۴۱

زمینه های ذهنی پیدایش نارضایتی از حاکمیت قاجارها ۱۴۹

تأثیر اجتماعی غرب ۱۴۹

فصل پنجم: پیدایش فکر تغییر و ضرورت ایجاد اصلاحات ۱۵۵

اصلاح طلبان درون حاکمیت قاجارها: ۱۵۷

۱- عباس میرزا ۱۵۷

۲- میرزا تقی خان امیرکبیر ۱۶۵

دور سوم اصلاحات از درون ۱۷۹

فصل ششم:	اصلاحات عصر سپهسالار.....	۱۹۷
	پایان تلاش‌های اصلاح طلبانه ناصرالدین شاه.....	۱۹۷
	عصر سپهسالار و اصلاحات.....	۲۰۳
	مخالفت با سپهسالار و عاقبت عصر سپهسالار.....	۲۱۴
	سپهسالار و امتیاز رویتر.....	۲۲۱
	امتیاز رویتر و مسئله توسعه اقتصادی.....	۲۳۸
	عاقبت کار سپهسالار.....	۲۴۹
فصل هفتم:	اصلاحات از برون و پیدایش نهضت مشروطه.....	۲۶۱
	تأثیر اجتماعی و فکری آشنایی با غرب:.....	۲۶۸
	تأثیر اجتماعی غرب، پیدایش فکر اصلاحات از برون.....	۲۷۸
	واکنش قاجارها در قبال جریان اصلاح از برون.....	۳۰۱
فصل هشتم:	انقلاب مشروطه.....	۳۱۱
	نهضت تنباکو.....	۳۱۴
	پی آمدهای نهضت تنباکو.....	۳۲۰
	انقلاب مشروطه.....	۳۲۵
فصل نهم:	عدم موفقیت مشروطه.....	۳۵۱
	موانع تحقق مشروطه.....	۳۷۰
	مرحوم شیخ فضل‌الله نوری و مخالفت با مشروطه.....	۳۸۱
	مرحوم علامه نائینی و دفاع از مشروطه.....	۴۰۵
	عوامل خارجی مؤثر بر ناکامی مشروطه.....	۴۱۵
	فهرست برخی منابع.....	۴۳۳
	فهرست منابع انگلیسی.....	۴۴۳
	فهرست نام کسان.....	۴۴۵
	فهرست جایها.....	۴۵۴
	فهرست کتاب‌ها و روزنامه‌ها.....	۴۶۱

اصلاحات عصر سپهسالار در ایران با ملیت و روحیه تازه می‌تواند به عنوان نقطه عطفی در تاریخ ایران قاجاریه در نظر گرفته شود. این اصلاحات در زمینه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی انجام گرفت. در این بخش به بررسی این اصلاحات و تأثیرات آن‌ها خواهیم پرداخت.

مقدمه نویسنده

کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را

تصور معمولی ما از ایران عصر قاجار در یک جامعه بسته، ایستا و عقب مانده خلاصه می‌شود که در آن تغییر و تحول چندانی اتفاق نیفتاده، الا در یکی دو دهه پایانی آن که نهضت مشروطه به وقوع می‌پیوندد. بخش دیگر تصورمان از آن جامعه، عبارت است از نفوذ و سلطه قدرت‌های استعماری با همه تبعات زیانبار آن. اما برخلاف این تصور، ایران عصر قاجار آنقدرها هم که فکر می‌کنیم جامعه‌ای صامت، ثابت و بدون تغییر و تحول نبوده است. در حد خود، در آن جامعه تغییر و تحولات نسبتاً قابل توجه‌ای اتفاق افتاده و ایران آن عصر از یک پویایی خاصی برخوردار بوده است. از جمله مهمترین جریاناتی که در عصر قاجاریه به وجود آمد **فکر تغییر و اندیشه اصلاحات** بود. از همان ابتدا که برخی از رجال آگاه‌تر قاجار پی بردند که جامعه‌شان چه میزان عقب مانده می‌باشد و در جوامع دیگر چه تغییر و تحولاتی رخ داده است، فکر اصلاحات و نوسازی به وجود آمد. این تحول مقارن با نخستین دهه حاکمیت قاجارها اتفاق افتاد و اگرچه منجر به نتایج قابل ملاحظه‌ای نشد، اما کم و بیش و با شدت و ضعف تا آخر حکومت آنان تداوم یافت.

بحث اصلی این کتاب تجزیه و تحلیل و کالبدشکافی این تلاش‌هاست؛ اینکه چگونه به وجود آمدند، چرا به وجود آمدند، هدفشان چه بود، سرنوشتشان به کجا انجامید و مهم‌تر از همه، اینکه چرا نتوانستند به نتیجه رسیده و موفق شوند. این تلاش‌ها در مجموع به چهار جریان اصلی تقسیم شده‌اند: ۱- اصلاحات عباس میرزا ۲- اصلاحات امیرکبیر ۳- اصلاحات عصر سپهسالار و بالاخره مهم‌تر از همه ۴- نهضت مشروطه.